EUROLISTY

9/14

OBSAH

1 Co přinese zvolení Tuska pro EU?

2 Česko má s Komisí dohodu o fondech EU

3 Fondy EU: 6,5 miliard se přesune do jiných projektů

4 Erasmus: Nejvíc se jezdí do Španělska

5 Jourová: Chci zlepšit Česku jméno v Bruselu

7 Navrhujte, projektujte a vyhrajte ultrabook s fondy EU!

8 Hra o Ukrajinu - EU vs. Rusko

8 Na co se můžete těšit...

Eurocentrum Praha

Po prázdninové pauze je pro Vás opět připraveno nové číslo informačního měsíčníku Eurolisty. V aktuálním čísle přinášíme několik zajímavostí z posledních týdnů. Za přečtení stojí rozhovor Euroskopu s kandidátkou na evropskou komisařku Věrou Jourovou nebo článek se zajímavými informacemi o programu Erasmus.

Pozornost si zaslouží i soutěž Ministerstva pro místní rozvoj Navrhni projekt. Tradičně nechybí informace o akcích v regionech připravovaných našimi koordinátory z Eurocenter.

Příjemné čtení.

10LET.EU
ČESKÁ REPUBLIKA V EVROPSKÉ UNII

AKTUALITY Z EU

Co přinese zvolení Tuska pro EU?

Polský premiér Donald Tusk byl v sobotu 30. srpna 2014 na summitu v Bruselu zvolen příštím předsedou Evropské rady. V prosinci nahradí ve funkci současného šéfa evropských summitů Hermana Van Rompuye. Jeho mandát bude trvat 2,5 roku. Co může osmadvacítka od nového „evropského prezidenta" očekávat?

„Zásadně to změní postavení Polska na mezinárodní úrovni," vyjádřil se o Tuskově zvolení Pawel Swieboda, šéf polského think tanku Demos. *„S výjimkou papeže Jana Pavla II. Zatím žádný Polák nezískal natolik důležitý post,"* dodal.

Podle českého premiéra Bohuslava Sobotky je Tuskovo zvolení úspěchem spolupráce zemí Visegrádské skupiny (Česka, Slovenska, Polska a Maďarska) a také potvrzením její váhy jako evropského aktéra. *„Vítám, že strategie České republiky byla úspěšná. Prosadil se kandidát, kterého jsme navrhli a podporovali,"* uvedl Sobotka s tím, že Praha od počátku vyjednávání trvala na tom, aby se na jedné z vysokých pozic objevil zástupce nových zemí EU.

„Existuje hluboko zakořeněné podezření, že východní Evropa byla viděna jako odlišná, něco mezi Ruskem a „opravdovou" Evropou. Tento pocit může být potlačen přístupem k vrcholným postům v EU. Polsko se může začít cítit jako součást jádra EU," řekl pro portál Euobserver Sebastian Plocennik z polského think tanku Pism.

Z Varšavy do Bruselu

Donald Tusk ve své zemi dosáhl již mnoho. V čele vlády stojí od roku 2007 a jako jediný premiér od pádu komunismu vyhrál opakovaně parlamentní volby. V době krize se polské vládě podařilo ukočírovat hospodářství a i v nejhorších letech jeho země dosahovala hospodářského růstu. Nyní se pokusí zkusit štěstí na evropské úrovni.

O tom, že by Tusk mohl obsadit některý z vrcholných postů v EU, se mluvilo již mnohokrát. Vždycky to ale odmítal. Na tiskové konferenci po svém zvolení se k rozhodnutí odejít z polské politiky vyjádřil takto: *„Situace v Evropě se v posledních měsících dramaticky změnila. Vzhledem k vnější výzvě, jakou představuje konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou, Evropa potřebuje zkušenost Východoevropanů více než kdykoliv předtím. A co se týče vnitřní, ekonomické výzvy, Evropa může profitovat z východoevropské energie."*

Donald Tusk a Herman Van Rompuy
Zdroj: Audiovizuální servis EK©European Union, 2014

Tři priority

Tusk na sobotním summitu deklaroval tři priority pro své působení v čele Evropské rady. První z nich byla, že bude usilovat, aby se do evropského diskursu dostala východoevropská „citlivost" vůči Rusku. Jeho vláda byla považována za jednoho z nejsilnějších zastánců tvrdých sankcí vůči Rusku. Tuskova slova potvrdil i Sebastian Plocennik. *„Hlavní očekávání, které panuje v Polsku, je,*

KALENDÁŘ

Podrobný aktuální přehled seminářů, přednášek a dalších akcí pro měsíc prosinec najdete na webových stránkách jednotlivých Eurocenter.

BRNO

Itálie, Sicíle
Kdy: 11. 9. od 17:00
Kde: Knihovna Jiřího Mahena, Kleinův palác, IN-centrum. Nám. Svobody 15.
O Jaderském i Jónském moři, malebných Benátkách a jim blízkým ostrovům Lido a Murano i mnohem jižněji položené Sicílii

Na stupních vítězů
Kdy: 18. 9. od 18:00
Kde: Knihovna Jiřího Mahena, Kleinův palác, IN-centrum. Nám. Svobody 15.
Promítání filmového klubu Eurocentra Brno a Europe Direct Brno z dílny projektu Promítej i ty! Festivalu Jeden svět.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Výhody a nevýhody členství ČR v EU
Kdy: 18. 9.
Kde: Krajský úřad Jihočeského kraje; sál Ovál. České Budějovice

Evropský den jazyků
Kdy: 26. 9.
Interaktivní program pro žáky ZŠ a SŠ.

HRADEC KRÁLOVÉ

Britský den ve východních Čechách
Kdy: 24. 9; 09:30-16:00
Kde: RegioCentrum Nový pivovar, Sál Jana Letzela, Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové.
Akce je zaměřena na pomoc firmám v rozvoji jejich podnikání v Česku, ale i ve Velké Británii.

že Tusk dokáže, aby politika EU vůči Východu reprezentovala zájmy Středoevropanů," řekl.

Jeho tvrdá linie vůči Rusku nicméně může narazit na nesouhlas významných členů EU jako Francie, Německo či Itálie, které se obávají hospodářských následků zhoršení vztahů s Moskvou.

Další prioritou, kterou budoucí předseda summitů v Bruselu zmínil, je zabránění odchodu Británie z EU. *„EU se určitě nechystá zmenšovat. Nikdo rozumný si nedokáže představit EU bez Velké Británie,"* řekl po svém zvolení. *„David Cameron položil na stůl mnoho návrhů na reformy. Jsem si jist, že v rozumném politickém rámci můžeme nalézt kompromis. Můžeme se pokusit o omezení různých bariér – například svobody pohybu pracovníků,"* dodal.

Posledním úkolem, který si Tusk stanovil je zastavit otevírající se propast mezi státy eurozóny a zeměmi neplatící eurem. Ačkoliv jeho země stejně jako Česká republika neplatí eurem, bude předsedat summitům zemí eurozóny.

Autor: *Marie Bydžovská, Euroskop*

Česko má s Komisí dohodu o fondech EU

Evropská komise uzavřela s Českou republikou dohodu o partnerství. Dohoda umožní v nynějším víceletém finančním období do roku 2020 investovat celkem 22 miliard eur z evropských fondů politiky soudržnosti. Česko také získá dvě miliardy eur na rozvoj venkova a 31 milionů eur na rybolov.

„Tyto prostředky investujeme do posílení konkurenceschopnosti, zvýšení zaměstnanosti, kvalitního systému vzdělávání a lepší dopravní infrastruktury. Peníze z EU tak podpoří zrychlení hospodářského růstu a zvýší kvalitu života," řekl český premiér Bohuslav Sobotka.

Dohoda je základním dokumentem, kde si Brusel a Praha určují využití evropských peněz pro roky 2014-2020. Definitivní verzi česká vláda schválila na konci července. K předchozímu českému návrhu měla Komise desítky připomínek.

„Dohoda jasně definuje hlavní oblasti rozvoje ČR, které budou podporovány z evropských fondů, a nastavuje základní pravidla pro fungování celého systému," komentovala krok Komise ministryně pro místní rozvoj Věra Jourová završení více jak tříletého vyjednávání.

„Dává to dobrý předpoklad k tomu, aby takto naplánované investice do infrastruktury, podpory podnikání nebo energetické účinnosti zvýšily konkurenceschopnost firem a zlepšily kvalitu života v ČR," řekl její první náměstek Daniel Braun, který byl za vyjednávání odpovědný.

Zdroj: Audiovizuální servis EK © European Union, 2014

První výzvy začátkem roku 2015

Podle Sobotky si Česko včasným schválením dohody udržuje „potřebné rychlé tempo" v přípravě čerpání z nových unijních fondů. *„Cílem vlády je neztratit stavební sezónu roku 2015. Proto budeme chtít, aby se první výzvy k čerpání z fondů vypisovaly již na samém začátku příštího roku,"* uvedl premiér. K tomu podle něj zbývá včas schválit novelu zákona o státní službě a posléze získat souhlas Evropské komise se všemi jednotlivými operačními programy.

Sobotkova vláda schválila devět operačních programů pro nynější finanční období. Ministerstvo o konkrétních programech s Komisí stále neoficiálně, ale intenzivně vyjednává. Pro oficiální rozhovory prý stále zůstávají některé body otevřené a bude třeba se jim detailněji věnovat.

„První výzvy pro čerpání finančních prostředků z fondů EU v novém programovém období lze očekávat na začátku příštího roku," řekl Braun. Možnosti nového programového období by ministerstvo pro místní rozvoj chtělo představit na přelomu října a listopadu v Praze a v krajských městech sérií konferencí.

KALENDÁŘ

Noc vědců
Kdy: 26. 9; 15:00-18:00
Kde: Centrum celoživotního vzdělávání, Wonkova 1262/1a, Hradec Králové.
Přijďte soutěžit, hrát si, poznávat, objevovat i obdivovat svět kolem nás.

Vernisáž fotografií „Deset let v Evropě“
Kdy: 01.10. od 17:00
Kde: Centrum celoživotního vzdělávání, Wonkova 1262/1a, Hradec Králové.
Slavnostní vyhlášení výsledků fotografické soutěže „Deset let v Evropě“ spojené se zahájením putovní výstavy třiceti nejzdařilejších snímků.

JIHLAVA

Stopy totility
Kdy: 20. 8. - 19. 9.
Kde: Měststká knihovna v Třebíči, Hasskova 102/2.
Výstavu budou doprovázet historické semináře, které na osudech konkrétních lidí studentům představí fungování totalitního systému.

Evropský týden mobility
Kdy: 22. 9.
Kde: Masarykovo náměstí v Jihlavě.
Zábavně vzdělávací program. Více informací na webu Eurocentra Jihlava.

LIBEREC

Evropský den jazyků
Kdy: 26. 9. od 13:00
Kde: Krajská vědecká knihovna Liberec.
Oslava Evropského dne jazyků plná soutěží a aktivit pro širokou veřejnost.

Fondy jako tahouni růstu

Investice musí mít v souladu s novou politikou soudržnosti strategickou povahu a musí se zaměřovat na reálnou ekonomiku, udržitelný růst a investice do lidských zdrojů. *„Prvořadá je přitom kvalita, nikoli rychlost,”* upozornil evropský komisař pro regionální politiku Johannes Hahn.

Zdroj: Audiovizuální servis EK © European Union, 2014

Dohoda podle něj obsahuje strategické směry pro programy, které by v budoucnu měly přispět k podpoře inovací, „přeměně českých malých a středních podniků v tahouny růstu” a potvrdit tak zlepšující se pověst ČR v odvětvích, jako jsou například energetika, strojírenství nebo nanotechnologie.

Eurokomisař pro zaměstnanost a sociální věci László Andor připomněl, že například Evropský sociální fond (ESF) v ČR v letech 2014-2020 může investovat přes 3,4 miliardy eur a pomoci plnit cíle evropských strategií týkajících se podpory zaměstnanosti, vzdělávání či boje proti chudobě.

„Doufám také, že modernizace české veřejné správy, založená na novém zákonu o státní službě, bude postupovat podle plánu a brzy přinese občanům hmatatelné výsledky. I tato modernizace by měla obdržet podporu ze strukturálních fondů,” upozornil ale také Andor. Právě otazníky kolem zákona o státní službě byly jedním z bodů, o nichž Praha s komisí dlouhou dobu vyjednávala.

Autor: *Petr Zenkner, Euroskop*

Fondy EU: 6,5 miliard se přesune do jiných projektů

Vláda schválila strategii pro dočerpání peněz z operačních programů na roky 2007-2014. Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) navrhlo přesun peněz v rámci programů, aby se uvolnilo více než 6,5 miliardy korun na kvalitně připravené projekty.

Podle náměstka ministryně pro místní rozvoj Daniela Brauna hrozí, že Česká republika letos nedočerpá peníze v objemu až 24,4 miliardy korun. Ministryně Věra Jourová po jednání vlády doplnila, že fakticky by ztráta mohla být kolem 12 miliard korun.

Premiér Bohuslav Sobotka věří, že ztráta 24 miliard korun je nejpesimističtější scénář. *„Jsem pevně přesvědčen, že ministři přijmou taková opatření, aby se tento scénář nenaplnil,”* uvedl.

Nejvíce ohrožené programy

Národní orgán pro koordinaci (NOK), který funguje pod Ministerstvem pro místní rozvoj, varoval již v únoru, že existuje riziko nedočerpání desítek miliard korun. Vláda proto přijala opatření, která to měla změnit. U většiny operačních programů se nastartoval obrat k lepšímu, někde se ale ještě efekt neprojevil. I proto navrhlo MMR přesun peněz v rámci operačních programů.

Největší riziko nedočerpání peněz je u **OP Životní prostředí**, kde může částka dosáhnout až 10 miliard. Druhým nejohroženějším operačním programem je **OP Výzkum a vývoj pro inovace** s 9,8 miliardami. Od jedné do dvou miliard hrozí nedočerpání u **Integrovaného operačního programu** (2,2 mld.), **ROP Severozápad** (1,6 mld.) a **OP Praha - Adaptabilita** (0,9 mld.).

Ministerstvo školství chce snížení ztráty v programu zaměřeném na podporu vědy a výzkumu dosáhnout individuální prací s příjemci a metodickými změnami, které by zrychlily čerpání a snížily administrativu. *„Těmito kroky bychom mohli snížit ztrátu o 1,9 miliardy korun,”* řekl ministr školství Marcel Chládek.

Zdroj: Audiovizuální servis EK © European Union, 2014

EUROLISTY

KALENDÁŘ

OLOMOUC

Dny evropského dědictví
Kdy: 3.-7. 9.
Významná akce, která oslavuje společné kulturně historické kořeny evropské civilizace. Kromě památek čeká návštěvníky města bohatý kulturní program.

Find your way
Kdy: 12. 9.
Kde: Obchodní centrum Haná, Olomouc.
Na návštěvníky akce čeká bohatý program, v jehož rámci si mohou vyzkoušet například hru na hudební nástroj, tanec, své schopnosti na U-rampě nebo výtvarné vlohy.

OSTRAVA

Dny NATO
Kdy: 20.-21. 9.
Kde: Letiště Leoše Janáčka v Mošnově.
Informační stánek s EuropeDirect Ostrava a Ostravským informačním servisem.

PLZEŇ

Český model amerického kongresu
Kdy: 9.-14. 9.
Kde: reprezentativní prostory plzeňské radnice a krajského úřadu.
Vzdělávací projekt pro studenty středních a vysokých škol.

Monolog s kufrem
Kdy: 12. 9. od 21:30
Kde: Hlavní nádraží Plzeň.
Setkání s mimem, který projede na kole během 34 dní 34 evropských měst.

Evropský den jazyků
Kdy: 26. 9.; 08:00-15:00
Kde: nádvoří Evropského domu, Plzeň.

Ministerstvo životního prostředí v rámci "záchranného plánu" přerozdělí 5,5 miliardy korun z evropských dotací, které původně měly jít na vodohospodářské projekty a technickou pomoc, do energeticky úsporných projektů. Uvažuje se i nad rozfázováním projektu pražské Ústřední čistírny odpadních vod na Císařském ostrově.

Projekty za 30 miliard

Loni Česká republika z evropských peněz nedočerpala až deset miliard korun. Na to, že Česku letos hrozí opět nevyčerpání evropských peněz, upozornilo MMR vládu v únoru. Kabinet tehdy v reakci na to schválil krizové plány.

Podle premiéra Bohuslava Sobotky je efektivní dočerpání financí z evropských fondů jeho jednoznačnou prioritou. Vláda proto bude každý měsíc problematiku čerpání vyhodnocovat.

Ministryně Jourová uvedla, že za poslední tři měsíce byly schváleny projekty za 30 miliard korun a proplaceny byly projekty za téměř 20 miliard korun.

Autor: *Petr Zenkner, Euroskop*

Erasmus: Nejvíc se jezdí do Španělska

„Nemyslím si, že by byl program Erasmus v existenčním ohrožení, byl tam trochu deficit, ale členské státy většinou rozdíly dorovnaly,“ řekl loni v prosinci mluvčí Evropské komise pro vzdělávání Dennis Abbott.

Abbott odpověděl na dotaz Francouzky Marie v pořadu U-talk televize Euronews, která se zajímala o dřívější finanční problémy programu.

Finanční krize Erasmus zasáhla v roce 2012 kvůli rozdílům v rozpočtu EU navrženém Evropskou komisí a konečným rozpočtem dohodnutým členskými státy a Evropským parlamentem. Pro Erasmus to znamenalo nejistotu, která úplně zmizela až o rok později, kdy europoslanci programu přiklepli dalších 6 miliard eur. Nástupnický program Erasmus+ má pro roky 2014-2020 k dispozici 14,7 miliard eur.

Nejoblíbenější je Španělsko

Od roku 1987 vyjely díky programu Erasmus do zahraničí zhruba tři miliony studentů a učitelů. Ve školním roce 2012/2013 to bylo rekordních 270 tisíc lidí. Králem hostitelských zemí bylo Španělsko, které si pro studium vybralo přes 40 tisíc studentů.

Ze španělských universit si studenti oblíbili zejména university ve Valencii nebo v Granadě. Na místě druhé nejpopulárnější destinace se pravidelně střídají Francie a Německo, kde si studenti nejvíce vybírají universitu ve Štrasburku nebo berlínskou Svobodnou universitu.

Průměrnému studentovi Erasmu za rok 2012/2013 bylo 22 let, pobíral stipendium v hodnotě 272 eur a studoval v zahraničí 6 měsíců. Zajímavé je i genderové rozložení se 61 procenty výrazně vedou ženy.

Absolutně nejoblíbenější studijní úrovní pro výměnný pobyt je bakalářský program, který v rámci Erasmu využívá 67 % studentů, za ním s 29 procenty následuje Erasmus pobyt na magisterském studiu. Doktorandi tvoří pouhé jedno procento studijních pobytů, uvádí Evropská komise.

Profesní vzdělávání

Erasmus kromě studentských výměn nabízí také pobyty pro akademické pracovníky a pracovní pobyty zaměřené na praxi (tzv. traineeships). Jenomže zájem o ně v poslední době stagnuje. Zatímco v letech 2010-12 zažil tento druh výjezdu nárůst popularity o 18 %, v roce 2013 poklesl na jednu pětinu z celkového množství mobilit. Tento poměr se nezměnil ani letos a praxe dál zůstává spíše popelkou celého programu. Změnit to má právě nový program Erasmus+.

„Zásadním problémem je nedostatek profesního vzdělávání. Erasmus+ pomůže řešit tuto mezeru v dovednostech tím, že poskytne příležitosti ke studiu, praxi a získávání zkušeností v zahraničí,“ řekla komisařka Androulla Vassilliouvá pod jejíž resort program Erasmus+ spadá.

Vassiliouvá zdůraznila, že státy s dobrým profesním vzděláváním mají také nejnižší nezaměstnanost.

Pro vysokoškoláky přinese nový program Erasmus+ zejména možnost opakovaného výjezdu. *„Dříve platilo, že na studijní pobyt se mohlo vyjet pouze jednou za celou dobu studia. Nově si mohou studenti plánovat výjezdy do zahraniční v každém studijním cyklu až do délky 12 měsíců,“* řekla Euroskopu vedoucí oddělení programu Erasmus+ pro vysoké školy Domu zahraniční spolupráce v ČR Jana Pávková.

EUROLISTY

KALENDÁŘ

Noc vědců
Kdy: 26. 9.; 17:00-23:00
Kde: Střední průmyslová škola strojnická a Střední odborná škola profesora Švejcara.
Populárně-vzdělávací přednášky, diskuze s odborníky i interaktivní exponáty. Návštěvníci se mohou těšit také na vědecké show a pokusy.

ÚSTÍ NAD LABEM

Přeshraniční burza práce
Kdy: 23. 9.; 10:00-15:00
Kde: Clarion Congress Hotel Špitálské nám. 3517, Ústí nad Labem.
Příležitost k navázání kontaktů s firmami ze SRN a Nizozemska.

Individuální poradenské dny s EURES poradkyní Ramonou Zimmermann
Kdy: 29. 9.; 09:00-14:00
Kde: Úřad práce ČR KoP v Ústí nad Labem, 4. patro.
Příležitost k získání bližších informací o práci v Německu

Veletrh komunitárních programů 2014
Kdy: 30. 9.
Seznámení s vybranými programy finanční pomoci pro programové období 2014-2020

ZLÍN

Young entrepreneurs
Kdy: 18.09.
Workshop pro mladé podnikatele

Sociální festival Skládanka
Kdy: 19. 9.
Tradiční akce pro mentálně postižené ze ZK

Podnikáme v EU
Kdy: 25. 9.
Cyklus přednášek: Německo

Evropský den jazyků 2014
Kdy: 26. 9.

Novinkou je také větší počet zemí zapojených do programu. Od akademického roku 2015/2016 budou v nabídce i mimoevropské země.

Zdroj: Audiovizuální servis EK © European Union, 2014

Češi do Evropy chtějí, alespoň na Erasmus

Čeští studenti si nejčastěji volí jako svou cílovou destinaci sousední Německo, celoevropsky nejoblíbenější Španělsko je u nich až na druhém místě, třetí příčku získalo Spojené království. Za loňský akademický rok přes Erasmus do zahraničí vyjelo 6437 studentů, což představuje 12. místo ze 32 zapojených zemí.

Není to tedy tak, že Čechům by se do zahraničí nechtělo. Podle Pávkové je vidět i větší zájem studentů o praktické stáže v zahraniční. *„Čerpání prostředků EU je téměř stoprocentní. Zájem o zahraniční zkušenost s tímto programem stále roste,“* uvedla Pávková. Častěji programu využívají studenti humanitních než technických oborů.

Počet vyjíždějících studentů v Česku dlouhodobě převyšuje, nad těmi, kteří si zemi zvolí jako cíl svého studijního pobytu. Nejvíce si české university volí Španělé a Francouzi. Zahraniční studenti nejčastěji přijíždějí na Univerzitu Karlovu v Praze, ČVUT a na Masarykovu univerzitu v Brně.

Autor: *Lucie Priknerová, Euroskop*

ROZHOVOR EUROSKOPU

Jourová: Chci zlepšit Česku jméno v Bruselu

Jak se připravuje na grilování v Evropském parlamentu a proč ji rozčílila poznámka Erika Besta? Euroskop hovořil s budoucí českou eurokomisařkou Věrou Jourovou.

Jste druhým nejoblíbenějším českým politikem. Co považujete ze svého působení v čele Ministerstva pro místní rozvoj za největší úspěch?

Nastartovala jsem řadu věcí, které jsme slíbili, že uděláme mimo jiné dvě verze nového zákona o zakázkách. Novela by měla ulevit zadavatelům, protože současný zákon brzdí investice, a zároveň nebude otevírat korupční prostor. Rozjeli jsme krizový plán čerpání maxima peněz z minulého období evropských fondů. Věříme, že se nám podaří stáhnout schodek na minimum. Máme dva objektivní obtížné faktory čas a kurzové rozdíly ČNB. Když zeslabí koruna, opticky má přitéct více peněz z Bruselu, ale neumíme je už vyčerpat.

Nemůžu zatím prokázat mnoho konkrétních výsledků, má to dlouhou dobíhající dobu. Udělali jsme odvážnou výzvu k předložení projektů na obnovu kulturních památek. Máme tady projekty za miliardu 400 milionů. Chtěla bych, abychom profinancovali všechny projekty, které lze.

Neobáváte se, že odcházíte v době, kdy ministerstvo čeká mnoho těžkých úkolů, a Vy nevíte, jak bude zahájená práce pokračovat?

Obávám se…. Spíše je mi to líto. Hodně jsem toho „rozvrtala“ (napište to tam, směje se)… Snad dobrým směrem. Doufám, že mě nahradí člověk, který nebude dělat velké změny. Ani by neměl mít možnost, protože jedu v mezích programového prohlášení. Neměl by to být ani člověk, který udělá velké personální otřesy.

Věra Jourová

Jak se připravujete na to, že budete komisařkou. Máte představu, kdo bude ve vašem kabinetu?

Učím se. Sbírám podklady - evropské politiky, evropská procesní pravidla… Už to mám

narafičené všude u postele, ve sněmovně ve stolku, v kanceláři…. Grilování v Evropském parlamentu bude vyžadovat znalost.

Momentálně vyhodnocuji životopisy kandidátů a různá doporučení. Do kabinetu si můžu vzít tři Čechy a ještě dalších sedm cizinců. Připravuji se, že se setkám s kandidáty na šéfy kabinetu. Budu mít v Bruselu asi pět schůzek s vytipovanými lidmi.

Jaké procentuální šance jsou, že ČR získá post komisaře pro regionální rozvoj?

Mluvila jsem o optimismu. Věřím tomu na padesát procent, že by to mohlo vyjít.

Co oceňujete na práci současného komisaře pro regionální politiku Johannese Hahna a v čem byste na něj chtěla navázat, pokud získáte tento post?

Vždy jsem oceňovala jeho vstřícný přístup. Rozuměl tomu, co se děje v terénu. Byla jsem za ním jenom jednou s problémy, které jsme měli v čerpání a on byl velmi vstřícný a uznalý. Myslím si, že je to jeden z těch, kdo chápou, že nelze vzít na všechno obecné recepty, když je v Evropě tolik specifických problémů. Myslím, že svou práci dělá dobře a na jeho generálním ředitelství je příjemná a přátelská atmosféra.

Nový předseda EK Jean-Claude Juncker v rozhovoru s Věrou Jourovou.
Zdroj: Audiovizuální servis EK © European Union, 2014

Na jaké jiné portfolio byste se cítila připravená?

Cítila bych se na zlepšení regulací a administrativy, což je portfolio, které je také zatím ve hře. I když bych tam nemohla čerpat z letité zkušenosti jako u regionálního rozvoje. Pomohlo by mi ale právnické vzdělání. Docela by mě to lákalo a nebála bych se toho. A pak se to začíná komplikovat… doprava, průmysl. Troufnu si na to, s regionálním rozvojem to souvisí. Agendy mého srdce to ale nejsou.

Kdybych si mohla vybrat, to se skoro bojím říct, tak by to byla justice nebo vzdělávání a kultura. Jsem původní kvalifikací kulturoložka. Věda a výzkum je také možnost.

Co říkáte na kritiku, že jste byla nominována jenom proto, že jste žena?

To je sebekritika společnosti, že není zralá na tento přístup. Poprvé tady byl takto výrazným způsobem použit princip genderového zastoupení. A to, že to vzbudilo takovou reakci, bez plusu a mínusu, velmi intenzivní pokrytí v médiích a v debatách, to je samozřejmě v pořádku, protože se to stalo poprvé.

Ale musím říct, že některé komentáře mě přesvědčily, že opravdu žijí mezi námi…. (odmlčí se a hledá slova) někteří idioti, kteří vůbec nepochopili, že to je trend, který existuje. Ženy v politice chybí a všechny nás to nějakým způsobem poškozuje. Nejenom ty ženy, které by se do politiky mohly dostat, ale dostanou se i bez toho.

Ale komentáře typu, že bych tam mohla míchat jíšku, a že moje jediná kvalifikace je, že jsem se před padesáti lety narodila jako žena, mě uráží. A mám štěstí, že když mě něco hluboce uráží, tak mi to zároveň dává obrovský impulz, abych těm idiotům ukázala, že neměli pravdu.

Máte konkrétní případ, který Vás nejvíc pobouřil?

Toto byla věta pana Erika Besta. Měla jsem vždycky ráda jeho bryskní komentáře. Nerozumím tomu. Vůbec mě nezná. Nechápu, jak může napsat, že jediná moje zásluha pro tuto funkci je, že jsem se před padesáti lety narodila jako žena.

Jeden kamarád o mně řekl, že jsem jediná barokní památka v Třebíči. To mně přijde jako vtipná urážka. Takovéto se budu vždycky smát. Ale to, co napsal pan Best svědčí o tom, že to je neomalený člověk.

Kam by měla Unie směřovat a jak myslíte, že se během pěti let mandátu Junckerovy Komise změní?

Ústavně nevím. Nerada bych se dopouštěla nějakých prognóz, ale myslím si, že rozdělení kompetencí je pro současnou situaci v pořádku. Pravděpodobně se bude posilovat bezpečnostní politika, energetika, energetická bezpečnost, posílí i obchod s Amerikou. Nemělo by se to ale dít za cenu snížení některých standardů. Co se týče regionální politiky, tak státy, které jsou dnes čistými příjemci, by se měly dostat nad 75 procent průměru HDP osmadvacítky a měly by začít přispívat, což se týká i České republiky.

Předpokládáte, že se po pěti letech v Bruselu do ČR vrátíte a dále zúročíte zkušenosti ze zahraničí v české politice?

Nevím, co to bude za datum…. Pokud bych českému státu neudělala v Bruselu ostudu a chtěl mě tady nějak využít, třeba co se týče kontaktů, tak bych byla asi ráda. Ale moje srdce směřuje spíše do neziskového sektoru, pracovat v nějakých humanitárních službách. Mluvím o tom léta. Studovala jsem práva, abych se stala advokátkou, které bude stačit polovina času na uživení se a druhou polovinu bych chtěla věnovat nějakým takovým službám. To je ale až za pět let, kdo ví, co bude.

Autor: *Marie Bydžovská, Petr Zenkner, Euroskop (zkráceno pro Eurolisty)*

EUROLISTY

Navrhujte, projektujte a vyhrajte ultrabook s fondy EU!

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR) letos pořádá již 3. ročník úspěšné soutěže pro studenty středních škol a jejich pedagogy s názvem „Navrhni projekt“. Jejím cílem je zábavnou formou seznámit mladé lidi s problematikou evropských fondů. Studenti mají možnost navrhnout vlastní projekt na libovolné téma. Na úspěšné autory a jejich pedagogy čekají ultrabooky, tablety a elektronické čtečky. Soutěž startuje 1. září a projekty je možné zasílat do 31. listopadu 2014. Veškeré informace jsou k dispozici na www.navrhniprojekt.cz.

Prostřednictvím soutěže MMR úspěšně vtahuje mladé lidi do procesu regionálního rozvoje a seznamuje je s potenciálem fondů EU. Během soutěže se prostřednictvím seminářů seznámí se základy čerpání evropských dotací a dostanou příležitost vypracovat si vlastní projektovou žádost v její zjednodušené podobě. Projekt je otevřen všem studentům a pedagogům středních škol bez ohledu na obor studia či typ školy.

S pomocí Eurocenter od nápadu projektovému záměru

Stačí, aby se studenti rozhlédli po svém okolí, dali hlavy dohromady a zamysleli se, co by mohlo fungovat lépe. Toto téma projektu pak upraví podle skutečné oblasti podpory nového programového období, jako je například vzdělávání či doprava. Stejně jako u skutečné projektové žádosti popíší hlavní cíle, termíny a další udržitelnost projektu po jeho dokončení. Celá osnova pro vypracování návrhu je připravena na webových stránkách soutěže. Na projektování studenti nezůstanou sami - připraveni pomoci jsou koordinátoři krajských Eurocenter, kteří poradí s výběrem operačního programu, vysvětlí odborné termíny a nabídnou pravidelné konzultace projektů po celou dobu soutěže. Možností je také seminář o soutěži a o fondech EU v rámci vyučování. Zúčastnit se mohou dvou až pětičlenné týmy studentů s jedním učitelem.

Kvalitu projektů posoudí hodnotitelé

Projekty mohou soutěžící zasílat e-mailem do kanceláří Eurocenter do konce listopadu 2014. Ti nejlepší v prosinci změří síly v regionálních kolech před zástupci regionálních rad. Soutěž vyvrcholí lednovým finále, ve kterém porota MMR zvolí tři nejlepší projekty z celé ČR. Mezitím mohou soutěžící návrhy upravit podle doporučení odborníků z regionálního kola.

Na výherce čekají ultrabooky, tablety a čtečky

Vedle odměny za každý zaslaný projekt mohou soutěžící získat řadu zajímavých cen. V rámci hlavního zadání proběhne série dílčích soutěží, které budou postupně zveřejněny na Facebookových stránkách „Soutěžte s fondy EU“. Pro autory nejlepších projektů jsou připraveny ultrabooky, tablety, elektronické čtečky, zajímavé knihy či nejnovější fotoeditační programy. Soutěž podporuje knižní vydavatelství Zoner Press a jejím hlavním mediálním partnerem je Český rozhlas, stanice Radio Wave a Radiožurnál. Více informací se dozvíte na stránkách www.navrhniperojekt.cz, v krajských kancelářích sítě Eurocenter, nebo na bezplatné telefonní lince Eurofon 800 200 200.

Novinkou letošního ročníku je komiks, kterýsoutěžící provede všemi etapami soutěže.

EUROCENTRUM PRAHA

Hra o Ukrajinu - EU vs. Rusko

Poslední seminář před letní přestávkou věnovalo Eurocentrum Praha ve čtvrtek 19. června 2014 aktuální situaci na Ukrajině a roli EU a Ruska jako mocenských aktérů v tomto směru. Mezi řečníky vystoupili Vít Beneš z Ústavu mezinárodních vztahů, Michael Romancov z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, Ondřej Soukup z Hospodářských novin a Petra Ježová, která působila jako členka pozorovatelské mise Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) během prezidentských voleb na Ukrajině.

Geopolitika nebo jenom politika?

Vít Beneš zdůraznil, že pozornost EU o Ukrajinu spočívá převážně v navazování hlubší obchodní spolupráce, spíše než v perspektivním členství v samotné EU. Naproti tomu Rusko má na Ukrajině geopolitické a ekonomické zájmy. Jedná se tak o naprosto rozdílné postoje. Aktéry sporu jsou nicméně především Ukrajina a Rusko. *„Často opomíjíme také hlavního aktéra, samotnou Ukrajinu. Ta je vlastním důležitým hráčem, který má své zájmy. Přežití, udržení hranic, energetickou bezpečnost, politickou a ekonomickou stabilitu, hledání spojenců v postsovětském prostoru a do budoucna může vytvořit alternativu k Rusku,“* vysvětlil Beneš.

Michael Romancov upozornil na špatnou interpretaci sporu. Nejedná se o geopolitické soupeření, protože nemá mocenský rozměr. Rusko nicméně kvůli svým zájmům na Krymu zprostředkovaně vytvořilo geopolitický problém, i když se primárně jedná o problém politický. Události na Krymu geopolitické postavení Ruska nijak nezměnily. *„Rusko se vždy prezentovalo jako určitý maják. Nejprve jako opora pravoslaví, později jako vůdce světové bolševické revoluce a nyní je Rusko strážcem konzervativních hodnot nabízí alternativu k liberálnímu světovému hegemonovi Spojeným státům americkým,“* doplnil Romancov.

Význam Ruska často přeceňujeme

Ondřej Soukup chápe události na Ukrajině jako začátek revoluce, tedy radikální přestavby státu. Ukrajinský stát podle něj zdegeneroval a přestal plnit základní funkce. Administrativa i ozbrojené složky jsou paralyzovány korupcí, přes ukrajinské hranice volně přejíždějí tanky z Ruska, zásobování ukrajinské armády je zcela nefunkční. *„Fakticky se nepředpokládalo, že by armáda mohla někdy bojovat. Ukrajina počítala s garancí teritoriality Ruskem a USA,“* podotkl Soukup.

Vít Beneš upozornil, že máme často tendenci přeceňovat význam Ruska. To v současnosti nevede imperialistickou zahraniční politiku, která je mesianistická a univerzalistická, jako dříve SSSR. Je spíše nacionální, kdy se snaží obhajovat zájmy svého etnika a jeho území. SSSR mělo antizápadní a univerzalistický apel, Rusko pouze antiamerický. Rusko také nemá jasné plány, scénář je intuitivně přehodnocován na základě vývoje situace. Ruští patrioti mohou navíc vnímat reakce Kremlu jako nedostatečné, což může mít zpětný dopad na Rusko. *„Putin podle nich nemusí naplnit imperialistické cíle a bude viděn jako zrádce,“* uvedl Beneš.

Miláček evropských extremistů

Ruský postoj k ukrajinské krizi se těší podpoře krajně pravicových a krajně levicových politických uskupení napříč Evropou. Svůj obdiv vyjádřily Strana nezávislosti Spojeného království, francouzská Národní fronta, nebo maďarský Jobbik. Jejich motivací není rusofilství, ale jak říká Vít Beneš, je to obdiv k autoritativnímu a konzervativnímu režimu, který Putin drží pevně ve svých rukou.

Volby provázely zmatky

Jak uvedla Petra Ježová, pozorovatelská mise OBSE během ukrajinských prezidentských voleb působila ve dne i v noci. Jejím úkolem bylo pozorovat dění ve volebních místnostech, avšak nezasahovat do samotného průběhu voleb. Případné nedostatky a pochybení byly pouze zapisovány. V Kyjevu se nadto současně konaly komunální volby a volební lístky byly do uren vhazovány současně. To znesnadnilo oddělení jednotlivých voleb a následné sčítání hlasů. Do volebních místností také na mnoha místech dorazilo velké množství lidí, což zapříčinilo nepřehlednost průběhu aktu volby a komise mnohdy neviděla ani na volební urnu.

Autor: *Michaela Nováková, Vít Nejedlo*

Na co se můžete těšit...

Po prázdninové pauze se opět naplno rozeběhne kolotoč zajímavých akcí organizovaných Eurocentrem Praha. Těšit se můžete nejen na pravidelné čtvrteční semináře, ale také na simulaci jednání Rady EU a Evropského parlamentu pro středoškolské studenty, kulaté stoly pro odbornou veřejnost nebo konference za účasti vysokých představitelů státní správy.

„V rámci pravidelných seminářů se kromě reflexe aktuálního dění budeme věnovat i otázkám spojeným s novým programovým obdobím 2014 2020 a připomeneme si také výročí 25 let od tzv. Sametové revoluce,“ vysvětluje Vít Nejedlo, vedoucí Eurocentra Praha. „V rámci kulatých stolů se budeme zabývat problematikou dotací pro obecní samosprávy nebo zahraniční politikou Spolkové republiky Německo,“ dodává.

O všech připravovaných akcích se včas dozvíte z našich internetových stránek a z naší fan stránky na sociální síti Facebook. Těm z vás, kteří nám svěřili svoji emailovou adresu, pošleme navíc elektronickou pozvánku, aby vám nic podstatného neuteklo. Těšíme se na setkanou v Evropském domě!

Tým Eurocentra Praha

Vydavatel:
Odbor informování o evropských záležitostech (OEZ)

Adresa:
nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

Email:
euroskop@vlada.cz